

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Teatr „ODEON”

w Częstochowie.

❁ **Dziś w Piątek 10 Stycznia r. b.**
PREMJERA!

Najnowszy obraz polski!

Aktualno-paskarska kinofarsa w 6 aktach
 według scenarjusza Stanisława Kozłowskiego

Rozporek i S^{ka}

OSOBY GŁÓWNE:

Hr. Alfred Złotowas . . . . . Redo
 Gizella, jego przyjaciółka . . . Mrozińska
 Karol Bojarski, jego przyjaciel — Skarzyński
 Jan Rozporek, krawiec . . . Gasiński
 Roch Tasiemka, jego czeladnik . . Jaracz
 Ludwika, jego żona . . . : Szymborska
 Wikta, jego córka . Dobosz-Markowska
 Daniel Kokiet . . . . . Tom
 Alojzy Kauzyperda, adwokat . Trapszo
 Owsiej Szykarny, król paskarzy . Skonieczny
 Feliks, służący Alfreda . . . Popławski

Publiczność, goście, służba, milicja.

Zdjęcia Wytwórni SFINKS.

Reżyserował KONRAD TOM.

***

Pomimo niezwykle kosztownej
 dzierżawy obrazu ceny miejsc
 zwykłe.

Rzecz dzieje się w Warszawie, w
 najgorętszych czasach wszelkiego
 paskarstwa.

***

Dla dzieci
 wejście wzbronione.

Do wszystkich członków Narodowego Komitetu Wyborczego Robotniczo-Włościańskiego w Częstochowie.

Upraszam o przybycie w Piątek d. 10 Stycznia o godz. 6 i pół wiecz. do lokalu Narodowego Związku Robotniczego ul. Piękna Nr. 3 na plenarne posiedzenie Komitetu.

Przewodniczący Narodowego Komitetu Wyborczego Robotniczo-Włościańskiego **D. Nowak,**

Szkola świecka.

Odpowiedź panu C. M.

Zaznaczam, że nie myślałem i nie myślę pisać specjalnego wypracowania o szkole świeckiej, nie jest moim obecnym zadaniem uzasadnić racjonalność istnienia takiej szkoły, jak również dła uspokojenia nieporozumień zaznaczam, że nie wyopowiadam się, jestem zwolennikiem czy przeciwnikiem szkoły świeckiej, szczególnie u nas w Polsce.

Nie mogę jednak milczeć wobec silnie przesądzonej tendencji w artykule pana C. M. pod tytułem: *Caveant conules: Hannibal ante portas* (N. 4 „Głoska Częstoch.” z dnia 5. I.).

Na artykuł krótki, b. ogólnikowy bez podania chociażby jakichkolwiek faktów, gdzie w jakim państwie, w jakim mieście, w jakiej chociażby szkole dzieje się tak straszne rzeczy, o których pisze p. C. M. — odpowiem także ogólnikowo i możliwie krótko.

Nie trzeba przesądzać; trzeba brać rzeczy takimi, jakimi one są w istocie. Szkoła świecka bynajmniej nie ma na celu walki z Bogiem, bo, naprawdę, walka ta byłaby nierówną i zgóry przegrana, z czego zwolennicy takiej szkoły zdają sobie sprawę. Religja — jest to stosunek duszy ludzkiej do Boga; jest to czyste wewnętrzne sprawowanie każdego człowieka, a w stosunku do dzieci jest to sprawa rodziców. Wiadomo, tylko zewnętrznie wykonywane praktyki religijne bez odpowiedniego wewnętrznego nastroju, bez wniebowzięcia wtedy szersze myśli do Boga, — praktyki nie przyniosą, o ile do praktyk tych zapędzają jest ich siła.

Zwolennicy szkoły świeckiej nie chcą wtrącać się do duszy ludzkiej; nie chcą wbrew woli kłócić i rozstrzygać się do sprawy stosunku jej do Boga, ale ze szkoły nauki religii się wyrzucają. „Kto chce słuchać nauki religii — w nysy tej samej zasady swobody sumienia — ma zapewnić możność obserwacji tej nauki w szkołach świeckich lub poza szkoła.

W tych państwach i wśród tych narodów, gdzie szkoła średnia jest wprowadzona, naprawdę, panie C. M., młodzież nie jest „wytępła” ze szkoły nie jest oddana „najpotworniejszym zbrodcom”, ani „przerastającej statystyki i aliteracji przestępstw, braku patriotyzmu” itd., przeciwnie, narody te produkują może pod wielu względami innymi narodem, my sami narody te podziwiamy, wiara u nich nie zgłbia, i chrześcijaństwo, a w szczególności katolicyzm, jak istniały, tak i stnieją, bo ten broniony przez pana C. M. kościół katolicki nie na zewnątrz przygnusio trzymał się i, co tu pisać dużo, bez p. C. M. obróty utrzymuje się wizer.

Końca artykułu pana C. M. nie rozumiem. Czyż w szkole świeckiej nie jest wysłuchana moralność, etyka? czyż nie są rozwijane w kierunku postępującym przez p. C. M. charakter, sumienie, serce dziecka? Czyż w tych szkołach jest stosowany, jak pisze p. C. M., „bat i kosa” (zamiast nauki o Stwórcy — tak rozumiałem artykuł)? Czyż to P. Bogiem mały strażak dzieci, które powinny być wychowywane w miłości do Boga, a nie w strachu przed P. Bogiem.

Doprawdy p. C. M. chyba szkół świeckich nie widział i nie wie na-

wet, gdzie w jakich państwach szkoły te istnieją. Mówi, że szkoła świecka prowadzi do barbarzyństwa, do potwornych zbrodni itp. — jest to wniosek tak samo fałszywy, jak gdy byśmy powiedzieli, że obecne dzieki, okropne przestępstwa, morderstwa dzieją się w Rosji dla tego, że tam była tylko szkoła ściśle wyznaniowa, że tam o szkole świeckiej nawet mówić nie wolno było.

Szkola świecka — to nie szkoła bezwyznaniowa, to nie walka z religią i wiara w Boga, to tylko nie wtrącanie się Państwa do stosunku człowieka do Boga.

Zresztą w niektórych z tych państw, gdzie istnieją szkoły świeckie państwowe, nie zabrania się otwierania szkół nie świeckich prywatnych.

Krótko, ponieważ i tak w krótkim artykule niema możności sprawy wyjaśnić szczegółowo.

Antoni Poraj.

Przyp. Red. Sorawa szkoły polskiej stanowi dla społeczeństwa znaczenie pierwszorzędnej wagi, wobec czego racjonalną dyskusję w tej kwestii uważamy za rzecz pożyteczną. Chcąc nie tedy tam czasami artykuł p. Antoniego Poraja w imię hasła: „audjatur et altera pars”.

Piłsudski-Paderewski.

We wtorek o g. 12 w poł. Komendant Piłsudski z adiutantem swoim ppor. Swirskim rewizytował pp. Paderewskich w hotelu Bristol. Po krótkiej towarzyskiej, serdecznej rozmowie Paderewski i Piłsudski odbyli długą polityczną, całkiem poufną naradę.

Konferował następnie przez krótką chwilę Komendant Piłsudski z p. Moraczewskim, a następnie z szefem sztabu hr. Szepcykiem.

Według informacji „Kur. Por.” te następujące rozmowy między Paderewskim a Piłsudskim była sprawa utworzenia koalicyjnego rządu narodowego. Paderewski stawia podobno konieczność taką: Niezbędne jest utworzenie w ramach Rady Narodowej, złożonej z paru, znanych plemu osób. Kada występowałaby jako całe przedstawienie, oddzielone władzą najwyższą. Z jej ramienia wytworzonyby został rząd z paru naradzie najważniejszymi ministrów (wojsko, starb, sprawy zagraniczne, wewnętrzne, komunikacje) i departamentami. Zadaniem tego rządu na pierwszym planie byłoby bezwzględny akces do koalicji i zarządzanie poboru wojskowego. Potrzebne akcesurje: pożyczka dla armji i broń datowy państwa sprzymierzone. To samo z zaaranżowaniem Polski w artykule żywności i odzież. Paderewski osobnie w tej kombinacji politycznej udziału się wyrzekł, tembardziej, że zapewne wyjedzie na okres konferencji pokojowej do Paryża. Podjąłby się jedynie misji ukonstytuowania rządu, z którym pragnąłby utrzymywać z zagranicy ścisły kontakt. Co do Piłsudskiego, to gdyby zechciał — przyjął dowództwo naczelne nad całą armją polską (z oddziałami, rozrzuconymi po Europie włącznie) — Paderewski byłby za powierzeniem mu tej godności z największą radością.

Taki szkiceł akcji rozłożył, jak mówił, wczoraj przed Piłsudskim Paderewski — w formie bardzo ogólnego propozycji.

Konkretyczny wyników rozpraw wczorajszych nie osiągnięto. Narady toczyły się dalej, przyczem o-

bydwie strony przygotowują argumenty. Dyskusja w każdym razie skończyć się ma najdalej w ciągu dni najbliższych.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Dawóz z Ameryki.

Podczas narad dotychczasowych misji amerykańskiej z prof. Vernonelem Kelloggem na czele z przedstawicielami ministerjum aprowozacji ustalono, iż Ameryka może dostarczyć produktów następujących:

Grupa pierwsza. Produkty, które mają być dostarczone niezwłocznie i przed innemi: zboże, mąka, kasze, ryż, cukier i tłuszcz (siadło).

Grupa druga. Mięso, siołnina, czekolada, kawa, herbata, manufaktura, płótno, perkal, skóra, obuwie, salitra.

Produkty te pochodzą z Ameryki, jednakże, aby przyspieszyć przewóz, nie czekano na naradę misji i z Ameryki już wysłano do różnych portów europejskich znaczne transporty towarów. Dotychczas przewieziono już do Europy 150 tysięcy ton żywności (tonna — 60 p. dow). Tem się właśnie daje objęcie nadzieja, iż pierwsze transporty żywności mogą nadlecieć w dość rychłym czasie — w końcu b. m. lub najpóźniej w początkach lutego, chodzi bowiem teraz jedynie o przewóz tych towarów z portów europejskich do Polski.

W naradach swych członkowie misji z naciskiem zaznaczali konieczność skwaracji, iż całko wite transporty dotrąją się do spożywców bezpośrednio po ścisłe ulowalnych cenach. Chodzi tu zatem o odpowiednie środki ze strony rządu, aby towary te nie mogły się dostawać do Niemiec, oraz, aby nie stały się przedmiotem spekulacji w kraju.

Delegat ministerjum aprowozacji dążył w tym celu złożyć misji dane, dotyczące obrotów norm kontyngensowych, cen, sposobu rozdania oraz wszelkich przeciwwskazych przez rząd zarządzeń w sprawie żądzi z spekulacji.

Barbarzyństwo tureckie.

London. — Generał major sir Charles Meles powrócił do Angji z niewoli tureckiej. Oficerowie angielscy, którzy z nim powrócili, oświadczają, że barbarzyństwo tureckie nie powinno być bezkarnie. Jeden z nich opowiada: „Jeńców pędzono przez pustynię niby stado owiec, jedmwinowim pokarmu i wody, a gdy ustawiali się znużeni, króto ich biętałi. W ten sposób zginęło 75—85 procent. Jeden z komentatorów tureckich oskarżony jest o wydanie rozkazu bitia na śmierć wielu angielskich żołnierzy”.

Przed obaleniem Hindenburga.

Hindenburg doznał się prawdopodobnie już w krótkim czasie rzezy tak przykrej, jak odesłanie go w przymusowy stan spoczynku.

Z powodu noworozonego rozkazu Hindenburga do armji, który w kołach żołnierskich wywarł złe wrażenie, wynikło ostre napięcie między główną kwaterą w Kasselu a radą żołnierską armji w polu. Szef sztabu, Gresser, nie przyjął jednak deputacji żołnierskiej.

Wobec tego rada żołnierska postawiła rżawo ultimatum, domagając się zadżyszenia zarwawo z powodu wymienionego wyżej rozka-

zu noworozonego, tak i porażliwego zachowania się Gressera.

Sprawy polskie.

Komunikat Polskiego Sztabu Generalnego.

Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 7 stycznia: Prócz pomyslnych dla nas potyczek na południe od Mostów, w których wzięto do niewoli 80 jeńców i karabin maszynowy, obsadzono wsie: Kozłowo, Białowice i Radonice.

Na wszystkich frontach w Galicji wspaniałej sytuacja bez zmiany. Na Wołyniu również nie ważnego nie zostało.

Szef sztabu generalnego. Komunikacja Lwowa z Przemysłem.

W czoraj w południe otwarto na nowo ruch kolejowy na linii Przemysł — Lwów. Ruch ten był przez przesiadki 2 dni wstrzymany wskutek ostrzeżenia podziogów.

Delegacja polska w Paryżu.

„Temps” podaje informacje następujące: „Delegacja polska, która przybyła do Paryża, reprezentuje naczelnika państwa polskiego gen. Piłsudskiego i osiem jej jest notyfikowane istnienia państwa polskiego, jak również nawiazanie regimacych stosunków dyplomatycznych między rządami sprzymierzonymi a Polską, która się uważa za jedną z części składowych koalicji.

Delegacja ta porozumiała się w tej sprawie z narodowym komitetem polskim. Delegacja po swem przybyciu udala się w komplecie do p. Władysława Mickiewicza, któremu złożyła pierwszą wizytę.

P. Michał Skolnicini, główny sekretarz delegacji, nie chce mówić o sprawach polityki bieżącej, oświadczając, że jest upoważniony do powiedzenia co następuje:

„Nie mogą istnieć dwie delegacje dyplomatyczne za granicą. Przybyliśmy, aby przetrwać pokój i zgodę ze wszystkimi dobrymi państwami polskimi, a nadawczytko tymi, którzy tak jak i my, są oddzielnymi przyjaciółmi Francji i Anglii”.

Wojska polskie na wschodzie uzały władzę w Warszawie.

Ze ofiar wojaczkowych łupów i z dowódca wojsk polskich na wschodzie, gen. Żeligowski, dnia 15 grudnia r. z wydał rozkaz, w którym oświadczył:

„Ziemia od kraju jesteśmy pozbawieni wiadomości o stanie rzeczy. Sytuacja polityczna znacznie się zmieniła. Kres chce położony wszelkim balfantnym wiesłom i pogłoskom i oświadcza, że wojsko ulega rozkazom władzy narządowej”.

Naczelny wódzem wojsk polskich jest komendant Józef Piłsudski. Dowódcą wojsk polskich, walczących na froncie koalicyjnym, w skład których wchodzi podporządkowane mi oddziały, jest gen. Józef Haller”.

Wilno w rękach bolszewików.

Wilno po chwilkowem opóźnieniu przez oddziały polskie dnia 5 b. m. zostało zajęte przez bolszewików.

Zorganizowane świeżo przez gen. Wejtko oddziały polskie napadnięte zostały przez bolszewików przy czym wpołudziale wojska niemieckiego i ciałkowicie obłożone.

1,500 ludzi piechoty polskiej po rozbrojeniu jej miało być odesłanych

do Królestwa, pod opieką niemiecką przy zagwarantowaniu zdrowia i życia.

Po dowiezieniu tych ludzi do Łap odbarto ich, jak styczał się z ubrania i puazożono dalej.

Polacy idą na Toruń.

"Tagliche Rundschau" podaje wiadomość z Poznańskiego: Toruń i Bydgoszcz są bardzo poważnie przez polaków zagrożone. Ważny węzłowy punkt kolejowy Pila jest odcięty od komunikacji z zachodem. Idący na Toruń polacy posiadają bardzo silną artylerię.

Ludność niemiecka z małych miejscowości ucieka w popłochu do większych miast.

Silne oddziały polskie są w drodze do Bydgoszczy. Kolej Gniezno-Bydgoszcz jest zajęta przez polaków. Gniezno jest silnie w rękach polskich. Jest ono bardzo ożywioną stacją werbunkową do wojska polskiego.

Poznańskie pod narodem sztandary wojskowe.

Ludność polska byłego zaboru pruskiego przeżywa chwile największego upejenia narodowego. Wszystkie, co tylko zdolnym jest do noszenia broni, zgłasza się pod narodowe sztandary wojskowe. Zarządzone werbunek do wojska daje nadspodziewane wyniki.

Coraz to nowe miejscowości przechodzą w ręce polskie.

W Poznaniu obawiają się napadu niemieckich eskadr lotniczych z zachodu.

O zajęciu Gdańska.

Warszawa, Depesza iskrowa z Berlina ogłasza: Polacy przygotowują się do zajęcia kraju pod Gdańskiem. Dawny stan rzeczy dałby się przywrócić tylko siłą zbrojną, aby się równało wybuchowi wojny między Niemcami a Polską. Rząd niemiecki koncentruje wojska niemieckie nad dzisiejszą granicą polską i zdaje się być zdecydowanym siłą zbrojną wtargnąć w Poznańskie, aby znów zawładnąć tą prowincją.

Strzelno w ręku Polaków.

Poznań.—Ogledaj rozpoczęły się starcia między stacjonowanym tamże "Heimatschutzem" w sile 150 ludzi z żołnierzami polakami. Wywiązała się zacięta walka. Część Niemców, porzucając broń, zbiegła w popłochu, znaczną część ujęto z oficerem czelnie.

Cale miasto jest w ręku polaków. Wszystkie gmachy publiczne zajęte posterunkami i władze polskie.

Nakło zajęli również żołnierze polscy.

Konfiskata 200 wagonów żywności.

Kraków.—W ciągu dni ostatnich dyrektor departamentu aprowizacyjnego polskiej komisji likwidacji cywilnej, p. Kucharski, skonfiskował na dworcu krakowskim 200 wagonów maki, słoniny, cukru i innych artykułów żywnościowych, które należą z Ukrainy — oczywiście dla Wiednia.

Komitety do walki z lichwą.

W celu skuteczniejszej obrony ludności przed wyzyskiem pochodzącym ze spekulacji, Urząd walki z lichwą żywnościową przy ministerstwie aprowizacji powziął zamiar utworzenia dzielnicowych komitetów spoztywoch, złożonych z obywateli, cieszących się zaufaniem społeczeństwa. Zadaniem Komitetów będzie współdziałanie z Urzędem w sprawie wykrywania potajemnych składów przedmiotów codziennej potrzeby, stwierdzanie cen nadmiernych i objasnianie ludności o sposobach uchronienia się przed wyzyskiem spekulanta.

W powyższym celu Urząd zwraca się do mieszkańców stolicy, którym drogę jest życie i zdrowie sześciu lat w rękach ludności — przedewszystkiem zaś do odważnych, którzy zawiążą z prośbą o jaknajrówniejsze tworzenie wspomnianych Komitetów i powiadomienie Urzędu niniejszego o powstaniu takowych. Urząd jest przekonany, że tylko jaknajbardziej współpracują

społeczeństwem użyje zdoła ciężarowi plagi, jaka jest wyzysk ludności przez spekulację w dobie dzisiejszej. Zapisy do Komitetów spoztywoch zgłaszać należy do odnośnych komisariatów milicji miejskiej.

KRONIKA

Depesza do Naczelnika Państwa. Magistrat wystąpił wczoraj do Warszawy depeszą treści następującej:

Do Naczelnika Państwa Obywatela Piłsudskiego.

Magistrat miasta Częstochowy, potępiając zbrodniczy i haniebny zamach wewnątrznych wrogów Polski na ludowy Rząd i spokój w kraju, wyraża swe zaufanie temuż Rządowi i domaga się swego ukarania winnych.

Nadburmistrz Jarmulowicz. Lawnicy: (o podpisał) Bugajski, Górski, Dr. E. Kon, Cholewicki.

Zebrań Narodowego Komitetu Wyborczego robotniczo-włościańskiego. Dzisiaj w piątek, o godz. 6 i pół wieczorem w siedzibie N. Z. R. odbędzie się plenarne posiedzenie Narodowego Komitetu Wyborczego robotniczo-włościańskiego.

Pokwitowanie. W dniu wczorajszym Administracja naszego miasta wypłaciła na ręce p. Antoniego Januszewskiego śniary złożone dla Komitetu niesienia pomocy biednym: 1 woiwanom, w ogólnej sumie: 860 mk., 64 rb., i 2 rb. 5 kop. (srebrem), 28 koron i 3 rb. 85 kop. bonami częstochowskimi.

Listy do odebrania. W redakcji naszego pisma są do odebrania listy, adresowane na nazwiska: Józef Otoskiej w Kłobucku i Adama Szymańskiego ul. Siedmiu Kamieniu w Częstochowie.

Na lotny oddział kawalerji. Nadleżności lasów państwowych p. Jan Czarniawski zebrał na rzecz Oddziału Kawalerji lotnej w Częstochowie 75 marek 50 fen. i 40 kor.

Zmiany w Komisjach Wyborczych. Magistrat m. Częstochowy w komunikacie nam iż na miejsce Eugenjusza Romana, członka Komisji XIV obwodu, powołany został p. Ludwik Karpf, inżynier.

Na miejsce Franciszka Baisama członka Komisji XX obwodu, powołany został Edward Kinderman.

Na miejsce Wilipa Brodzkiego członka Komisji XVI obwodu, mianowany został Edward Bochenek (Aleja II-ga Nr. 35).

Na miejsce Kajetana Szczecińskiego przewodniczącego Miejscowej Komisji. Wybrzeż obwodu XVII, powołano p. Władysława Nanysa.

Na miejsce Michała Tomczyka, członka Komisji obwodu, powołano Józefa Szczępania.

Na miejsce Walentego Karomarka, członka Komisji XXVI obwodu, powołano Franciszka Pabasa.

Na miejsce członków Komisji obwodu VII Romana Ciucha i Antoniego Prokopa, powołano: Wacława Groberskiego i Władysława Beduskiego.

Na miejsce zastępcy przewodniczącego obwodu V Jana Sosńskiego, powołano p. Aleksandra Paszke, a na na miejsce członka Komisji tegoż obwodu Józefa Strzelcego powołano Władysława Kobielskiego.

Na miejsce Miłosza Zandsteina, członka Komisji XIII obwodu, powołano Stanisława Polaczka (Złota Nr 42 dom Zalesa).

Na miejsce członka Komisji obwodu XXIII Stanisława Oliczky, powołano p. Leszńskiego, spekarza.

Konferencja delegatów Stowarzyszeń spoztywoch okręgu Częstochowskiego. W dniu 6 stycznia r. b. w lokalu miejscowego Oddziału Warszawskiego Zw. Stow. spoztywoch, odbyła się konferencja delegatów Stow. spoztywoch okręgu. Stawilo się 32 delegatów od 14 stowarzyszeń, reprezentujących 4666 zrzeszonych spoztywoch. Obradom przewodniczył ob. W.

Zagórski, asesoram byli dr. K. Gładryk i P. Warmuz. Sekretarzem ob. Wł. Stawczyk.

Głównym tematem były sprawy aprowizacji i zdobycie większych środków obrotowych. Dyskutowano długo, poważnie i wyczerpująco, głos zabierało wielu przedstawicieli i powzięto następujące uchwały: „W sprawie zdobycia środków obrotowych dla kooperatyw spoztywoch postanowiono zwrócić się do większych kooperatyw pieniężnych o udzielenie przez nie zaliczek na zakup towarów. Zaś stowarzyszeniom spoztywoch konferencja zaleca lokowanie wszelkiej wolnej gotowizny na rachunku bezzyskowym w oddziale Związku. Zwiększone w ten sposób środki obrotowe użyte być mają na zakup artykułów pierwszej potrzeby.

Ogólne oburzenie delegatów wywołała sprawa soli. Kiedy państwo wydało milicję na bezrobotnych, tydzień ludzi wola pracy, własny przemysł nie może zdźwignąć, prywatni handlarze uzyskują możność sprzedawania towarów z Niemiec i szkodać własnym zakładom rządowym przeto jednogłośnie uchwalono następujący protest:

„Przedstawiciele Stowarzyszeń spoztywoch okręgu Częstochowskiego protestują przeciw gospodarce władz państwowych protegującej przemysł i robotnika pruskiego kosztem robotnika i instytucji państwowych polskich. Jako fakt takiego postępowania przytoczamy wydanie pozwolenia na sprzedaż soli z Westfalji hurtownikowi G. Steinerowi przy nadmiarze soli z państwowych kopalń w Wieliczce. Instytucjom i osobnikom polakom pomagającym spekulantom w tej sprawie wyrażamy pogardę i piętnujemy takie postępowanie publiczne”.

Po omówieniu jeszcze kilku spraw drobniejszej wagi konferencja o godz. 6 zakończono.

Ze Stow. kelnerów. Zarząd Stow. kelnerów z dn. 20 ub. m. tworzą następujące osoby: pp. Teofil Niedzielski—przewodniczący, Władysław Rzepkiewicz—sekretarz, Stanisław Gajda—skarbnik, Stanisław Głuszynski—zastępca. Komisję rewizyjną tworzą pp. Wł. Bułski i Jan Pawlik.

Stow. kelnerów posiada obecnie 23 członków.

Zebrań „Dźwigni”. W niedzielę dnia 12 go Stycznia o godzinie 4 po południu w lokalu własnym Aleja II Nr. 37 odbędzie się zebrań Stow. rękodzielniczek „Dźwignia”.

Z Urzędu pośrednictwa pracy. Za wyasyzowane przez Ministerstwo pracy 200 000 marek dla zatrudnienia bezrobotnych, państwo w Urzędzie pośrednictwa pracy w Częstochowie rozpoczęła z dn. 11 b. m. następujące prace:

W Rakowie zatrudnionych zostało 50 robotników zbieraniem i tłuczeniem szlaki, którą używać się będzie do budowy szos.

Komitet dla robót publicznych w Częstochowie omówi z O. przeorem Marawiczem sprawę uregulowania placu Jasnogórskiego pod względem estetycznym i sanitarnym.

W ten sposób od poniedziałku b. m. zatrudnionych zostanie w mieście około 600 robotników.

W powiecie komisja dla podjęcia prac publicznych wybrana z ramienia sejmiku pod przewodnictwem starosty p. Wyczałkowskiego w skład której weszli pp. Tomczyk, Franke, Rokosza, Sitek, Kozarski. Przewodniczącym inż. Mołkowski i jako przedstawiciel rządu kierownik Urzędu pośrednictwa pracy p. Zebrowski zatrudni 2000 robotników przy karzowaniu lasów.

Prace komunalne w powiecie. Wkrótce rozpocznie się karzowanie lasów, które tysiącom bezrobotnych da zajęcie, w następujących miejscowościach: w Polanowcu, Mokrej, Ostrowach, Zagórz, Zakrzewie, Koninie, Olsztynie i Dębou. —

Podziękowanie. Radzie Robotniczej za ich Szlachetne czyny i za Opiekowanie się mojem Mieżem s.p.
Kuhaszem Schabowiczem.
Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”
Zona i Rodzina.
Feliksa Schabowicza.

Pamięci Anusi Heftlerówny.

Bezmiar bólu zadałaś nam, dzielno swem niespodziewanem odejściem. W duszy tych, którzy cię kochali, brak Twej drogiej istoty wyzoblił pustkę którą jedynie bezustanna i niezatarta myśl o Tobie w stanie będzie wypełnić. Nad świeżą Twą mogiłą ślubujemy Ci pamięć aż do ostatniego tchnienia naszego życia

Rodzice i Rodzina.

Urząd Pośrednictwa pracy, dbał o warunki pracy dla robotników, wysłał 2 Komisje: jedną do Olsztyna pod przewodnictwem p. Ułańskiego, drugą do Ostrowa — pod przewodnictwem p. Białka. Komisje zbadały gruntownie miejscowe warunki, mające na uwadze budowę baraków i ucząszczenia kuchni dla pracujących.

W przyszłą niedzielę komisje po zbadaniu warunków pracy złożą odpowiednie relacje, poczem Urząd pośrednictwa pracy przystąpi do przygotowania do rozpoczęcia robót.

Z teatru „Odeon”. Dzisiaj w piątek, w teatrze „Odeon” — premiera wybitnej kino-farsy, osadzonej na tle stosunków paskarskich, p. t. „Rozporek i Saka”. W wykonaniu farsy biorą udział najwybitniejsi artyści sceny warszawskiej, jak Redo, Mrozińska, Gasiński i inni.

„Wojna z żonami”. W niedzielę dnia 12 stycznia r. b. w sali Stow. Rzem. Przem., odbędzie się przedstawienie amatorskie. Odegraną zostanie „Wojna z żonami” farsa w 3 ch aktach. Na zakończenie tańce. Początek o godz 7 wiecz. Bilety wozoskiej nabywać można w Kancelarii Stow.

„Dziwiewa Orleańska” w kinematografie szkolnym. Kinematograf szkolny zdobył arcydziełką filmu: dramat historyczny — „Dziwiewa Orleańska”, który ma być demonstrowany w sobotę, 12 niedzielę o godz. 4 i 8 dla młodzieży szkolnej, w sobotę zaś o godz. 8 w miarę napływu publiczności program zostanie powtórzony dla osób starszych i żołnierzy polskich. W niedzielę o godz. 8 po poł. przedstawienie tylko dla dzieci ze szkół początkowych.

Kradzieże. W dniu 4 stycznia d. konano kradzieży w mieszkaniu Marii Miller mieszkającej przy ul. Władysława Nr. 6 Złodzieje skradli różne rzeczy jak biżuteria, przedmioty watawną kofdrę i t. d.

Ujęcie złodziei. Złodziei którzy dnia 30 grudnia r. b. dokonali kradzieży u Anny Furmańczyk przy ul. Nowej Nr. 20. Józefa Banasza i Jana Zyszkowskiego ujęła miejscowa policja w chwili kiedy usiłowała na tem samym miejscu popełnić wtórnie kradzież.

Polako-rosyjskie paszporty. Przybyły w tych dniach z Charkowa p. Zacharczewski Tadeusz pokazywał nam jako curiosum paszport polsko-rosyjski z orłem polskim, wydanym przez komisję wykonawczą m. Charkowa.

Z kraju.

Z Mińska Litewskiego. Do Warszawy nadeszły wiadomości z Mińska Litewskiego, stwierdzające, że po wejściu bolszewików pozostało tam mnóstwo oficerów i żołnierzy niemieckich, którzy po przebraniu się przyłączyli się do bolszewików.

Rozpoczął się werbunek do „czerwonej armji”. Opieczowano wszystkie składki społeczne, sklepy spożywcze, obuwia, bielizny itd. Wszystkie te rzeczy będą wydawane ludności na kartki. — Funt chleba kartkowego kosztuje 2 rb. 60 kop., funt cukru 36 rb., funt mięsa 6 rb. Ofiejały kurs marki

niemieckiej wynosi 50 kop., na czarnej giełdzie placą 75 kop. Skonfiskowano meble u bogatych. Strzelanina na ulicach nie ustaje.

Oficerowie bolszewicy wchodzą do sklepów i biorą bez pieniędzy co im się podoba.

Za kurs dorobka do dworca kolejowego placą 80 rb. Kolej z Mińska dochodzi do Stołpców, rząd do Pogorelec idzie się pieszko 20 worów, bo Niemcy zburzyli tam most nad Niemnem.

□ Napad na dwór marszałka Niemcewskiego. Na dwór b. marszałka Niemcewskiego w Marchwacu dokonano nocy onegdajszej zbrojnego napadu.

Z bliskiej odległości strzelano do

budynku mieszkalnego. Kule przebiły szyby i wpadły do wnętrza mieszkańców domu nikt nie poniósł szwanku.

Gdy służba dworska, uzbrojwszy się w dubeltówki wybiegła wywiała się wymiana strzałów. Napad jest aktem terronu ze strony strajkujących robotników rolnych.

Zandarmerja wdrożyła poszukiwania, jak dotychczas, bez skutku.

Rozruchy agrarne w Kalisziem nabierają coraz bardziej groźnego charakteru. Są to tak zwane „czarne strąki”, polegające na tem, że strajkujący oponują dwory, więżą ich właścicieli, głodzą, pozbawiają światła i t. p.

Ze świata.

Dobry pomysł.

W celu spopularyzowania sprawy polskiej w Anglii i w Ameryce zostały wydane pocztówki z mapą Polski w granicach historycznych. Na kartach tych znajdują się objaśnienia, poczynające się od wielkiego napisu:

„Pomyśl tylko! Jest 30 milionów polaków”. Dalszy tekst powiada: Półki zjednoczona i niepodległa Polska nie będzie wskrzeszona, jako silna zapora na wschodzie, groźba niemieckiego panowania wciąż będzie wisiała nad światem”. Dalej następują objaśnienia statystyczne, stwierdzające ilość polaków, zamieszkujących w trzech zaborach.

Prowincja oczekuje od pomysłów wydawców przysłania pocztówek z mapkami. Korespondując z zagranicą, należy ich używać dla dobrej sprawy.

Zapisujcie się do Wojska Polskiego.

Kursy Handlowe W. NASSALSKIEGO

W Częstochowie. PÓŁROCZNE, DLA OBOJGA PŁCII. Informacji udziela i zapisy przyjmie Kancelaria Kursów ul. Panny Marji № 14 poeznawszy od 7 stycznia od 5-7 1/2 po poł. 0428.

Teatr „PARYSKI”
ul. Panny Marji Nr. 19

PROGRAM

od wtorku 7 do soboty 10
Stycznia 1919 r.

Muz. Sekstet Artystyczny
pod dyrekcją

p. Jerzego Bursika

b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

„Za chwilę rozkoszy”

Wielka tragedia życiowa w 5 ciu dużych aktach, z nową duńską gwiazdą kinematograficzną

Iren Andersen w roli głównej.

NAD PROGRAM:

PRAGNĘ MĘŻA

Arcewesoła farsa
w 2-ch częściach.

Anons: Od Niedzieli 12 Stycznia 1919 r. Ukaze się wszechświatowa sława kinematograficzna, ulubieniec publiczności

HARRISON

we spaniałym dramacie

„Książę Stepu”

Ogłoszenie.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1918 r. podaje się do powszechnej wiadomości, iż wobec wzmagającej się epidemii tyfusu tak plamistego jak i brzusznego, wszelkie zarządzenia i przepisy sanitarno-lekarskie, wydane przez władze okupacyjne, utrzymuje się nadal w mocy w całej rozciągłości, a mianowicie:

1) Be o każdym podejrzany wypadku choroby zakazanej donoszone lekarzowi powiatowemu.

2) By zarządzenia lekarza powiatowego (np. odosobnienie lub przewóz chorego do szpitala, dezynfekcja mieszkania i rzeczy) były zaraz i dokładnie wykonane;

3) Osoby nie stosujące się do obowiązujących przepisów sanitarnych i zarządzeń lekarza powiatowego, zostaną pociągnięte do surowej odpowiedzialności karno-administracyjnej.

NADBURMISTRZ JARMUŁOWICZ,
Kierownik IV-go Wydziału Gruszczyński,

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje codziennie od 9-11, 1-3 panie, 3-5 wiecz.
w Częstochowie, ul. Piłkna 5.
1-sze piętro. 754-

Doktor Tomaszewski
przeprowadził się
z ul. S-tej Barbary
w III Aleję № 60.

Lekarz - dentysta BRONISŁAW MUSZYŃSKI
wznowił przyjęcia
Panny Marji 82.
przyjmuje od 11-1 i od 4-6.

Ceny prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 50 fen., kwartalnie 10 mk. 50 fen. za odszalenie do domu dopłaca się 50 fenigów miesięcznie — Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

ZAWIADOMIENIE

Przewodniczący miejscowej Komisji Wyborczej XX obwodu niniejszym zawiadamia wyborców, że biuro tejże Komisji przeniesione zostało z ul. Kościuszki № 24 na ul. Panny Marji № 24 I piętro od frontu.

Ofiary

Na oddział lotnej Kawalerji Leśniczy Jan Czarniawski 40 ker.—Gajowi: Dmitry Borowski 1 mk.—Józef Janiszewski 5 mk.—Bolesław Filak 10 mk.—Andrzej Bielski 1 mk.—Robert Laski 5 mk.—Aleksander Pelka 5 mk.—Piotr Obala 3.50 fen.—Józef Wilk 5 mk.—Jan Noga 5 mk.—Franciszek Frączek 2 mk.—Wal. Kluzka 5 mk.—W. Laski 6 mk.—Jan Okwiecinski 5 mk.—Gustaw Werner 6 mk.—A. Pelka II 10 mk.—P. Mazniak 1 mk.

Razem 75 mk. 50 fen. 40 kor.
Na fundusz Narodowy wyborczy Kęstowiczówna Wl. 4 mk.

Walerja Sp. na Lwowian 5 mk. i na kuchnie chrześc. 5 mk.

Zamiast powinszowań Noworocz. na Lwowian Weber Władysław 10 mk. pap. Na Bezdome dzieci

Wójt gm. Rędziny Twardowski zebrane na wiecu 5 rb., 1 korona i 8 mk. 70 fen.—Ignacy Hartliński 5 mk.—Na kole wpisów gimn. Szudejki M. Weberowie 25 mk.

Na biednych do uzn. red. Kapusiński K. 15 mk.

Na Lwowian K. i H. Uchnast 15 mk.—A. Debrzelewska 10 mk.—Aniela Uchnast 2 mk.—St. Uchnast 2 mk.—Golis Józef 10 mk.—A. B. 90 mk.—Antoni Janaszewski 30 mk.—Od Klepackich 50 mk.—

Na obchód Kilińskiego M. B. Hoffman 25 mk.—M. Weberowie 15 mk.

Zamiast przyjęcia udziału w zabawie odbytej d. 5-go b. m. D-r. Wasiliewscy składają na kolo Samopomocy przy Gimnazjum W. Szudejko 25 mk.

Kupię zaraz

bryczkę lub wolant w dobrym stanie jakoteż uprzęż na parę koni. Oferty z ceną Piłkna 4 dla Nadleśnictwa 35-

LEKARZ - DENTYSTA
Szpitala Głównego b. I korpusu
Wojsk Polskich
ZYGMUNT LUBCZYŃSKI
Częstochowa, ul. Szkolna № 5a.
przyjmuje codziennie od 9-12 i od 3-7 w.

Stanisław Rumszewicz
advokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piłkna 7.
(I. piętro front, obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-ej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

Zkład Froebłowski
oraz
KURS dla OCHRONIAREK
Stanisławy Ligęzówny
Częstochowa Kościuski Nr. 9.
Przyjmuje zapisy do kompletu przedpołudniowego i popołudniowego co dziennie od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul. P. M. (I Aleja) № 10.
Przyjmuje codz. od 9-1 i 8-7 w.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, planosy maszynowe ze stala i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz polica alkowita umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 60. 416-

Zginął
kolczyk z keralem Uprząs się o zwrot za nagrodą na ul. Wieluńska 30 sklep spedytujący 61-

Młynarz
poszukuje posady zna się na młynach spawowych i wodnych Adam Piłkiński Kraspol. 63-

Zgubiono
pasport wydany na imię Jakuba Imicha Nowy Rynek 10. 56-

Potrzebne
podszyciska maszynistka Pracownia podszyczeń Zejli II Aleja 31. 60-

De sprzedania
para ochomot wyjątkowych, siedle wycięgowe, grabiarka kosa, siownik i sioma Wiad. Wieluńska 14 Podłowska.

Dom dochodowy
z ogrodem do sprzedania cena przystępna, punkt handlowy. Wiadomość w składzie mebli III Aleja Nr. 8.

W drodze
z Kuluszek do Częstochowy, sągajni portfel z urzędzonymi dokumentami i Nowokielecka 10 52-

Sprzedam
warstak stolarski i meble sklepowa Ogródowa 71 sklep

Matematyki
i Francuskiego udziałem w zakresie programu 3 z k 4 i stradnich. Wiadomość II Aleja 18 m. 2.

Zgubiono
dowód osobisty z fotografią i pasportem na imię Brzostka Mikolaja; Uprząs się takowego znalazł o zwrot do Gońca

Fortepian
do sprzedania ul. Kosińskiego 26 m. 7. wiecz. od 7-9 straż. wieża.

Stół
masywowy 7 t. dł. 7 cwirol stroski sdaty do restauracji do sprzedania Stradańska 17 prałania

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ważne!
Kuluszszak skradziono portfel zawier. pasportowy port i wyrok na 20 L. Karmioł, Nowy Rynek Nr. 5.

Ceny ogłoszeń: za wieższ petitowo jednoszpaltowo na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 50 fenigów. Ogłoszenia drobne po 15 fenigów, za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marji Nr. 23
Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Oddbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”